No. 944 Zaterdag 1 Februari 1902. 19de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 31 Januari.

De werkzaamheid der Katholieken.

Rede van den heer Passtoors in de Kamer.

(*Vervolg en slot.*)

Steeds is de Kerk er op uit geweest om aan de arbeidersklasse voordeelen te bezorgen. De geschiedenis der middeleeuwen, door den Engelschen sociaal-democraat Hyndmak genoemd „de gouden eeuw", is daarvan getuige. Toen werd de arbeid veredeld en geadeld door de Kerk.

Ik wensch echter niet te spreken over het verleden, maar mij te houden aan de zaken van den dag. Ik wijs daarom op de encycliek *Rerum Novarum*, waarin de Paus de misstanden der maatschappij hekelt en de arbeiders ten strijde roept tot verbetering van hun lot.

Nu weet ik wel, dat van de zijde der sociaal-democraten gezegd wordt: wij zijn de mannen, die de misstanden der maatschappij het eerst in het licht hebben gesteld en daarover het eerst in het openbaar hebben gesproken. Maar reeds lang, vóór dat van socialisme gesproken werd, veroordeelde Paus Pius IX in de encycliek van 8 December 1864 de misstanden der maatschappij, terwijl hij in hetzelfde jaar aan de Belgische notabelen en afgevaardigden der arbeiders gezegd heeft: doet alles wat gij kunt, want de arbeiders zijn het behoud van de maatschappij en de Kerk.

Dat de Kerk steeds het belang der arbeiders heeft voorgestaan en er naar gestreefd heeft den vereenigingszin onder dien stand aan te kweeken, werd reeds door den geachten afgevaardigde uit Enschedé begrepen. In zijn „Cristendom en socialisme" van 1888 schreef de heer Van Kol: „Een groote verdienste moet aan de Christelijke Kerk worden toegekend. Door haar invloed heeft zij het vereenigingsleven onder de arbeiders een flinken stoot gegeven. De arbeider heeft leeren inzien, dat hij een macht in den Staat is, dat vereeniging hem krachtig maakt, dat de ontevredenheid van ieder voor zich van geen nut is, doch dat hij verbonden met zijn lotgenooten zijn eischen met klem kan doen gelden.

„Behalve dat het vereenigingsleven onder de werklieden door de Kerk wordt aangekweekt en bevorderd, zijn wij in het bezit van vereenigingen, waarvan de voordeelen in ruime mate direct onder de arme bevolking komen."

Reeds lang voor de massa zich de sociale kwestie begon aan te trekken in ons vaderland, reeds lang voor er sprake was van socialisme in ons land, hebben de Katholieken hun goede zorgen gewijd aan de minder bevoorrechten, want als het waar is, dat het verschaffen van goed kosteloos onderwijs aan de kinderen van het volk, als het waar is, dat de opvoeding van verwaarloosde kinderen en het verschaffen van arbeid, dat de verzorging van armen, zieken, krankzinnigen en idioten, dat de ontwikkeling van het volk behoort tot de oplossing der sociale kwestie, dan mag op eervolle wijze genoemd worden de in 1846 in ons vaderland gestichte St-Vincentius-vereeniging, wier leden zeer zeker behooren tot hen, die de nooden niet hebben uit boeken of van hooren zeggen, maar de nooden inderdaad ondervinden bij het volk; die leden zijn de vertrouwelingen geworden van het volk. Ik heb vóór mij een uittreksel van het verslag van 1898 over Nederland, hetwelk ik ontleend hebt aan een artikel van het tijdschrift *Armenzorg*, van de hand van mr. Borret, den president van den hoofdraad dier heilzame vereeniging. Daaruit blijkt, dat in het jaar 1898 7577 gezinnen werden bezocht, aan wie in onderstand in natura, als voedingsmiddelen, brandstoffen, kleederen, ligging en dekking voor een bedrag van f156.159 werd uitgekeerd, terwijl bovendien aan geldelijke tegemoetkomingen ter betaling van huishuur of andere tijdelijke exceptioneele verstrekkingen een som van f20.429 werd uitgeven; — aan andere liefdewerken, zooals de oprichting en instandhouding van Katholieke armenscholen voor lager onderwijs, spijskokerijen, bibliotheken, patronaten voor ambachtsleerlingen, verzorging van verwaarloosde kinderen, wettiging van huwelijken, verzorging van oude lieden enz. werd een bedrag van f242.084 besteed.

Ik zal met het oog op den tijd verdere staaltjes voor mij houden, hoewel het wel de moeite waard zou zijn eens na te gaan, wat de vereeniging voor de armen heeft gedaan.

Nu verwacht ik al aanstonds als antwoord van de socialisten, dat de sociale kwestie niet alleen zal worden opgelost door de liefdadigheid. Ik ben dat volkomen met hen eens. De liefdadigheid moet niet hoofdzaak zijn, maar toemaat blijven. Ik wil daaraan direct toevoegen, dat wij Katholieken, in de oplossing der sociale kwestie niet alles verwachten van wetten en wetten alleen. Wij houden ook rekening met een grooten en edelen factor in het maatschappelijk leven, n.l. de charitas, de liefde tot den evenmaaste. Wanneer deze deugd krachtdadig wordt beoefend, dan kan, maar ook dan alleen in samenwerking en met steun van den Staat, datgene worden verkregen, wat de welvaart van land en volk in ruime mate kan verhoogen.

Ik heb alleen de H.-Vincentiusvereeniging genoemd, omdat die de grootste is en van de meeste beteekenis. Maar ik zou anders kunnen wijzen op onze weeshuizen, op onze gestichten voor oude mannen en vrouwen, op onze scholen voor arme meisjes tot opleiding tot knappe dienstboden, op onze scholen voor verlaten meisjes en jongens, op onze scholen voor meisjes en jongens, wier opvoeding gevaar loopt, op onze scholen voor achterlijke kinderen, op onze scholen voor lijders aan vallende ziekten, op onze scholen voor arme blinden, op ons instituut voor doofstomen op onze vereenigingen ten behoeve van arme vrouwelijke zieken en kraamvrouwen, op onze vereenigingen ten behoeve van arme ziekelijke kostwinners, op onze arbeidsbeurzen ten behoeve van werkloozen.

Verder kan ik hier spreken over de groote zaak, niet betreffende de ouden van dagen, maar hen, die in de kracht van het leven gedurende het werk getroffen worden door ziekte.

Het gaat er toch niet om, in de sociale beweging de nooden van het volk alleen maar bloot te leggen en te verkondigen met een toekomstwissel op allen mogelijken Staatsdwang. Het gaat er om, de geslagen wonden direct te heelen en te verzachten. En hier denk ik inzonderheid aan onze congregatiën, aan onze liefde-zusters in de gasthuizen. Ik denk hier aan de broeders van de H. Joannes de Deo, waarvan dr.

Feuilleton.

HOE ZIJ LEERDE BIDDEN.

Weenend stond hare volwassen dochter voor de doodkist, waarin de overledene thans rustte, zoo vreedzaam, zoo kalm en zacht, alsof het sterven voor haar slechts een insluimeren was geweest. De adem des vredes van een ontslapen in den Heer zweefde over het lijk, en maakte het aantrekkelijk en vervulde met eerbied.

Lang had de dochter het aangezicht harer moeder aanschouwd, toen keerde zij zich om, nam uit een ouderwetsch kistje, dat er bij stond, een verzegeld pakje en zag nog eens naar het opschrift er van:

„Aan mijne lieve dochter ter gedachtenis; na mijn dood te openen." Dat stond er op.

Met tranen in de oogen kustte de jongejuffrouw de door eene bevende hand geschreven regelen en begon toen langzaam de zegels te verbreken.

In het pakje bevond zich een aantal geel geworden bladen papier, die alle beschreven waren. Wat daarop stond zullen de lezers in hetgeen nu volgt bij wijze van uittreksel in het kort vernemen: het is de eenvoudige geschiedenis, hoe de overledene leerde bidden.

Dat verhaal luidt:

„Ik was een jong meisje van twintig jaren, toen mijn papa, fabrikant en groothandelaar, met mij een reis door Zwitserland maakte. Het waren heerlijke zomerdagen; ik baadde mij in verrukking en genot over de schoonheden der natuur, welke ik voor de eerste maal aanschouwde. Zorgen had ik in 't geheel niet; wat zou ook een jong, gezond, onbedorven meisje, de eenige dochter en erfgename van een schatrijken man, in den bloei van jeugd, schoonheid en verstand, voor zorgen hebben! Mijne moeder was overleden, toen ik nog klein was en ik was van kindsbeen af zeer zelfstandig opgevoed, uitmuntend onderwezen in alle wereldsche zaken en kundigheden; het heele huis, papa niet uitgezonderd, stond onder mijne heerschappij.

„Slechts één ding had ik niet geleerd: *te bidden*.

„Nooit had de hand eener moeder de mijne leeren vouwen tot het gebed, nooit had iemand mij als kind aangespoord te bidden, mij daarin voorgegaan. Ik bezocht hoogere burgerschool en instituten en daar was het godsdienstonderricht heelemaal bijzaak. Ik ontving de eerste H. Communie,...... bij mijn weten wel niet onwaardig, maar ook bijna zonder eenige kennis der groote beteekenis van dezen hoogheiligen dag. Ik was rein van zeden, maar dat moest ook wel, omdat de omgeving en het natuurlijk gevoel een bolwerk vormden. Sedert de laatste zes jaren was ik niet weder in de kerk geweest, niet meer tot de heilige sacramenten genaderd. Ik deed zulks niet uit slechtheid, maar uit onwetendheid en omdat ik mijn papa geloofde, die zeide, dat het gaan naar de kerk voor ons niet noodig was, dat de kerklucht bedompt, ongezond was en men er eene verkoudheid opliep. Hij deed zijn plicht als een rechtschapen man; dat was zijn gebed en godsdienst, en meer had men niet noodig.

„Ik geloofde dat alles zonder tegenspraak. Ik leefde voort in een zuiver heidendom. Er hing geen kruisbeeld aan het hoofdeinde van mijn ledikant; geen Moedergodsbeeldje versierde mijn kamertje; geen wijwatersbakje, geen gebedenboekje was er te vinden. Ik leefde er vroolijk op los zonder God, zonder geloof, en was daarbij opgeruimd, werkte flink, en dacht aan toekomst noch aan eeuwigheid. Alles wat aan God herinnerde, was verre van mij verwijderd, en ik zou erop hebben durven zweren, dat ik stikken of in stuiptrekkingen sterven moest, als ik een kerk betrad.

„Zoo waren wij ongeveer veertien dagen te Ragatz in Zwitserland. Ik vermaakte mij uitstekend. Op zekeren dag had ik alleen een tochtje met het spoor naar Chur gemaakt en keerde 's namiddags weder naar Ragatz, naar papa terug.

„De waggon was propvol: ik kwam tegenover een man te zitten, aan wien ik op het eerste gezicht kon zien, dat hij dronken was. Ik trok de voile voor mijn gelaat en keek het portierraampje uit, om zijn onbeschaamde blikken niet te ontmoeten. Nochtans liet hij mij niet met rust; hij maakte ruwe opmerkingen en sloeg gemeene taal uit. Van schaamte en hartzeer liepen de tranen over mijne wangen; de kerel werd hoe langer zoo brutaler. Eensklaps stond...ik weet niet hoe het kwam...een jonge heer naast mij naar allen schijn een katholieke geestelijke, en zeide zeer beleefd, dat hij eenige plaatsen naar achter bij een paar dames zat, of ik misschien ook verlangde zijn plaats in te nemen; dan zou hij zich nederzetten, waar ik nu zat.

„Die mijnheer scheen mij een engel uit den hemel toe. Ik gaf hem de hand, dankte hem zoo ontroerd en hartelijk, als ik kon, met mond en blik voor deze redding, en zette mij vervolgens op zijne plaats, waar ik volstrekt ongehinderd bleef.

„Nu werd de beschonkene door een ware woede aangetast. Eerst schimpte en schold hij op de papen en jezuïeten, daarna vloekte hij schandelijk en braakte allerlei onkiesche aardigheden uit. Het zal den priester wel te moede zijn geweest, alsof hij in de

Pijnappel in het *Handelsblad* van Mei 1899 schreef:

„Ik denk daarbij, zonder anderen eenigszins te kort te willen doen, aan de mannelijke verplegers der Katholieken, aan de broeders van den H. Joannes de Deo. Over hen hoorde ik menigmaal ongeloovigen en geloovigen, Protestanten en Israëlieten, met grooten eerbied en liefde spreken en ik was er dikwijls getuige van, hoe deze mannen met eenvoudige blijmoedigheid hun werk deden en met een zoo volkomen toewijding aan den zieke, allen doende wat hem aangenaam kon zijn en wat voor zijn verpleging noodig was, dat iemand bij hen, niettegenstaande hun zeer kenmerkend kleed, niet meer aan een verschil van geloofsbelijdenis dacht."

Welnu, deze vrije verplegers en verpleegsters hebben geen 8- of 10urigen arbeidsdag; zij eischen voor overwerk geen 50 pct. en voor Zondagswerk geen 100 pct., maar zij werken den heelen dag met een deel van den nacht, niet om naam te maken of te schitteren of om schatten te vergaren, maar alleen om het loon, dat hen hier namaals wacht,

Ik haal dit niet aan om mij er op te beroemen, maar om aan te toonen, dat de kloosterlingen niet worden onttrokken aan den nationalen arbeid, dat het kapitaal in de doode hand volstrekt niet nutteloos blijft liggen, maar wel 100 pct. rente voor de maatschappij afwerpt.

Deze arbeid is niet genoeg te prijzen, omdat de gelden opgebracht worden door alle rangen en standen en zij, die hier werkzaam zijn, hun leven geven voor de minderbedeelden. Het onderzoek van den Franschen dokter Cornet heeft bewezen, dat de gemiddelde levensduur van deze liefdezusters niet meer is dan 36 jaren, dat 2|3 sterft aan tuberculose of tering, 1|3 aan typhus en dat de kiem dezer ziekten is opgedaan aan de bedden der verpleegden.

Nog een zeer kort woord om het bewijs te geven, dat onze Kerk niet achter staat in het bevorderen der belangen van de minder bedeelden.

In het verslag van den arbeidsinspecteur H. F. Kuyper over 1897 en 1898 staat:

„Thans is in mijn geheele inspectie de verzekering tegen ongevallen bij kerkelijken bouw van hoogerhand ernstig aanbevolen. Wanneer bij het bouwen van kloosters op de wenschelijkheid van verzekering werd gewezen, werd deze steeds gesloten.

„Dit initiatief van hoogere kerkelijke zijde heeft een niet geringe beteekenis, daar het niet alleen is het bloote feit, dat voortaan de werklieden aan godsdienstgebouwen op deze wijze zullen verzekerd zijn, maar voornamelijk is hier van gewicht de kracht van het voorbeeld, dat van kerkelijke zijde gegeven wordt.

„Iedereen immers weet nu in het vervolg door dit voorbeeld, dat tot het verlangen onzer kerkelijke overheden behoort, den arbeider bij zijnen arbeid recht te geven op bescherming zijner aardsche belangen; en waar van die zijde in woord en geschrift reeds sedert lang op een volledige toepassing daarvan werd aangedrongen — en met de beste gevolgen — daar komt dit practisch initiatief onzer bisschoppen een aanschouwelijke les geven in de zedelijke wet, dat de arbeider niet uitsluitend als loondienaar, maar in de eerste plaats als mensch moet behandeld worden, en als mensch recht heeft op de waarborgen des levens wanneer door ongelukkige gevolgen van den arbeid zijn bestaan bedreigd wordt."

Wij zijn dus dankbaarheid schuldig aan de bisschoppen voor het initiatief. dat zij te dezer zake genomen hebben en niet minder dankbaarheid daarvoor, dat de Kerk zich daadwerkelijk en ernstig bezighoudt met de behartiging van de geestelijke niet alleen, maar ook van de stoffelijke belangen der arbeiders, ook ten opzichte van de verzekering en de handhaving van bestekken bij bouwwerken. Ik wijs daartoe op den bouw van 't Onze-Lieve-Vrouwe-gasthuis te Amsterdam, de St.-Martinuskerk te Utrecht en het klooster der Dominicanen te Zwolle, op de O.-L.-Vrouwe-kerk te Utrecht. enz.

En dat leden van onze vakvereenigingen daarbij in de voorste rijen staan zal de heer Schaper weten kunnen, die in 1893 zijn voorstel deed in den raad van Groningen en daar gesteund werd door de R.-K. Werkliedenvereeniging en de R.-K. Kiesvereeniging aldaar.

Nog in de laatste weken heeft Arnhem hetzelfde kunnen leeren bij het voorstel van den partijgenoot Soestbergen, gesteund door een adres van den R. K. Volksbond aldaar.

De heer Melchers heeft beweerd, dat het kenteeken der Christelijke maatschappij alleen is: „een kapitalistische maatschappij". Ik erken, dat die woorden van een socialistisch standpunt gesproken nog al rekbaar zijn, hetzij zij betrekking hebben op protectie of gewagen van „uitbuiting", dingen, waartegen wij voortdurend strijden, doch die in socialistische maatschappijen even goed voorkomen, getuige „Vooruit" in Gent. Is het echter de bedoeling om te zeggen, dat de Christelijke maatschappij alleen de rechten van de werkgevers wil behartigen, zonder zich te bemoeien met het lot der werklieden, dan beroep ik mij daartegen op het getuigenis van den bisschop van Haarlem, die zegt:

„Behalve dezen plicht van strenge rechtvaardigheid rust op u nog een andere plicht, die der Cristelijke liefde. Zij, die in uw dienst zijn of voor u arbeiden, staan nader tot u en zijn meer met u verbonden dan andere personen; voor hen moet gij bijgevolg ook bijzondere liefde hebben. De liefde moet gij toonen vooral in dezen tijd, waarin door allerlei nieuwe uitvindingen het lot van den werkman zooveel reden tot klachten geeft; door bij voorbeeld, wanneer gij twijfelt, of hun loon wel voldoende is, te hunnen voordeele te beslissen; door hen te helpen, als zij hulp noodig hebben; door de goede vereenigingen, die zij onderling tot hun lotsverbetering oprichten te ondersteunen door uw raadgevingen, zoowel als door stoffelijke middelen, en zulks te doen, niet uit eigenbelang, maar met het oog alleen op het belang uwer onderhoorigen."

Waar het mogelijk was en gerechtvaardigd hebben de bisschoppen ook stakers gesteund, zoo te Haarlem als te Utrecht. Toen twee jaren geleden de socialen bij het uitbreken van den Zuid-Afrikaanschen oorlog hun kreten over het vaderland deden weergalmen over het kapitalistische stelsel door Engeland in practijk gebracht, toen waren het ook onze bisschoppen, toen waren het onze geestelijke adviseurs, die ons hebben aangespoord om, zonder te letten op partijen of richtingen, de arbeiders te steunen.

Dit zeg ik nu niet om op te pochen, maar om aan te toonen, dat zij steeds steun verleenen, daar waar het de rechten van het volk betreft.

Ik zou hiervan nog verschillende voorbeelden kunnen aanhalen, maar ik zal thans eindigen en zal niet spreken van hetgeen de kardinalen Gibbon en Manning gedaan hebben, die steeds in de voorste rijen gestaan hebben, wanneer het de belangen der arbeiders gold. Noch van kardinaal Gibbon, noch van Mons. Von Ketteler. noch van eerbiedwaardige mannen als Monsr. Doutreloux en zoovele anderen.

Mij dunkt, dat daar waar de Kerk steeds getoond heeft de ware middelen te bezitten tot oplossing van de wereldkwestie, daar waar de Kerk getoond heeft de slavernij te kunnen afschaffen, waarlijk daar zal ze opnieuw door liefde en recht de hedendaagsche slavernij overwinnen, waartoe een groot deel van den werkmansstand is gebracht. Hieraan hoop ik mee mijn beste krachten te wijden.

Re- en dupliek.

Een fout hersteld.

Het *Koloniaal Weekblad*, No. 29 bijblad, legt *ridderlijk* deze verklaring af:

De „Amigoe di Curaçao" heeft er zeer te recht op gewezen, dat in de *West Indische berichten* van ons blad van 24 October j. l., no. 20, een bewering der „Morning Post" omtrent den invloed der Jesuïeten in de noordelijke Staten van Zuid-Amerika als hare meening werd voorgesteld.

Wij betreuren die fout en meenen ze niet beter te kunnen herstellen, dan door hetgeen in de „Amigoe" van 28 September 1901 ter zake voorkomt hier geheel over te nemen:

Hierna volgt het relaas van de *Morning Post* zooals wij dit weergaven in zijn geheel.

— In N°. 30 van hetzelfde weekblad vonden wij gelegenheid ons thans te verwonderen over de juistheid waarmede een Curaçaoschen toestand werd beoordeeld. Men oordeele:

De „Amigoe di Curaçao" de prijsuitdeeling en het openbaar examen vóór de vacantie van de „Fraterscholen" op Curaçao besprekende, zegt: „Wij merkten met genoegen op, dat er gedurende het examen geen enkel woord papiëmentsch (de volkstaal, men zou kunnen zeggen: Neger-spaansch) werd gesproken, noch door de leeraren, noch door de kinderen.

Alle antwoorden op de gestelde vragen, en deze liepen over taal, geschiedenis, aardrijks- en natuurkunde, werden flink en vlot in 't hollandsch gegeven."

Is dat zoo bijzonder, om 't met genoegen te vermelden, zal men vragen, en mag 't wel anders waar les gegeven wordt in die vakken. Bekend met de toestanden zeker. Ten eerste wél, om-

---

hel zat. Eenige der aanwezige heeren lachten nog over de onbeschaamdheid van den beschonkene; geen een nam de partij op voor den geestelijke; allen schaamden zich over zijne kleeding en zijnen stand-

„De geestelijke echter zeide geen woord meer terug, maar keek bedaard het raampje uit.

„Eindelijk waren wij te Ragatz. Ik stapte uit den trein; zoo ook de priester. Ik bedankte hem nogmaals en betuigde mijn leedwezen, dat hij om mijnentwil zich aan dergelijke beleedigingen had blootgesteld; maar hij was zoo kalm en bedaard, dat ik wel zag, zijn gemoed was onberoerd gebleven door toorn of haat. Ik vernam alsdan, dat hij eenige dagen in Ragatz wenschte te blijven, en wel in hetzelfde hotel, waar papa en ik onzen intrek hadden genomen.

„Zoo kwam het, dat papa hem moest uitnoodigen, met ons een uitstapje naar Pfeffers te maken. Wij deden het en waren werkelijk gezellig met elkaar uit. Onderweg zeide ik den geestelijke, dat wij Regensburg, Neurenberg, Bamberg en Munchen bezocht hadden en hij vroeg: „Hebt ge ook den dom te Bamberg gezien?"

„Ik antwoordde: „Uit beginsel ga ik nimmer naar eene kerk; ik kan er de lucht daarin niet uitstaan."

„Nooit zal ik den doodelijk verschrikten blik, waarmede hij mij inde eerste verrassing aanstaarde en het verschieten van zijn gelaatskleur, zoodat hij marmerbleek werd, vergeten.

„Wel poogde hij bedaard te blijven, maar ik had genoeg gezien, om te erkennen dat er een zee van smart in dezen blik lag, als over een paradijs, hetwelk hij verloren had.

„Een eigenaardig gevoel bekroop mij: Ik begon na te denken, hoe het toch zoo kwam, dat ik niets geloofde en waarom ik dat deed.

„Mijn hart begon onrustig te worden.

„De geestelijke vroeg mij, waarom ik geen kerken kon uitstaan en zoo voorts — maar ik hoorde zijn vragen en hetgeen hij verder zeide slechts half en gaf verstrooide antwoorden. Die verschrikte blik uit die engelreine oogen kon ik maar niet vergeten.

„Den volgenden dag reisde hij verder.

„Hij bracht ons echter te voren nog een bezoek en wij hem. Daarna gaf ik hem ter gedachtenis een kostbare vaas gevuld met edelweiss.

„Hij verzocht mij, een klein perkamenten prentje aan te nemen, door een bekwame hand beschilderd. Daarop was afgebeeld de gekruiste Zaligmaker, met uitgestrekte armen, als wilde Hij den beschouwer van dat plaatje omhelzen en daaronder had de jonge priester met groote letters geschreven; „Gij hebt ons voor U geschapen, o God, en ons hart is onrustig, tenzij het rust in U alleen. H. Augustinus."

Deze woorden troffen mij diep. Een hevig verlangen — naar wat kon ik niet zeggen — ontstond in mijn gemoed. Ik begon mijn leven te onderzoeken, en bevond, dat ik zeer oppervlakkig was geweest.

„Wij reisden verder en kwamen te Bregenz. In dit bekoorlijk hoekje aan het meer van Constanz besloten wij zoo lang te blijven, als het ons zoude bevallen. Dikwijls dwaalde ik alleen in de omstreken rond, daar het papa menigmaal moeilijk viel bergop te gaan.

„Ondanks alles was ik nog niet in eene kerk geweest.

„Op zekeren middag ging ik door het stadje, het dal aan den voet der kerk langs, voorbij het oude klooster der Dominicanessen. Ik sloeg den hoek om, ging onbewust eenige stappen verder en bevond mij voor eene groote deur. Ik was er nu zeker van, dat men hier in een kapel of kerk kwam; maar ik kon niet wederstaan, ik moest naar binnen.

„De kapel was ledig. Het was eene wonderlijke stilte, die hier heerschte. Men was hier als van de wereld afgescheiden — het scheen alsof ik onzichtbaar geleid werd; ik waande en gevoelde mij in eene geheel andere wereld verplaatst. Wat was hier alles rustig, schoon, onuitsprekelijk vreedzaam! Het kleine koor, de altaren, de banken waren zoo zindelijk, alles stemde zoo vreemd, op zulk een buitengewone wijze tot godsvrucht! En dan nog welk een schouwspel op de zij-altaren. Links de Moeder van smarten, rechts de Zaligmaker, op zijn Hart wijzend, in priesterlijk gewaad......ik ging zitten en begon die beelden te aanschouwen en wendde geen oog er van af.

„Nu bewoog zich iets op de bovengaanderij, waar het orgel zich bevond. Er werden lichte voetstappen vernomen; alsdan volgde er eene diepe stilte. Het waren, de kloostervrouwen, die de completen kwamen bidden. Plotseling begon een heldere stem, en de anderen vielen in, en in wonderschoon koor steeg afwisselend het maagdelijk gebed der nonnen hemelwaarts. Ik zag de biddenden niet, maar ik luisterde met een oplettendheid en eene ontroerde spanning, zooals ik nog nooit naar eene beroemde zangeres had geluisterd. Wat was toch voor eene betoovering, welke deze zuivere, vaste, heldere en zedig ingehouden stemmen zoo buitengewoon schoon en aantrekkelijk maakte? Ik meende de engelen te hooren. Nu hield het bidden op. Een zachte orgeltoon weerklonk en toen begon het koor der nonnen te zingen: „*Salve regina.*" Ik herinnerde mij, den inhoud van dat gebed op school te hebben leeren kennen. En toen die eenvoudige akkoorden elkander volgden, toen werd ik wonderlijk te moede.

„Waarom bidt gij ook niet?" klonk het in mijn binnenste met vreeselijk verwijt, toen zij aan de plaats gekomen waren: „*Et Jesum benedictum fructum......*" En als het onuitsprekelijk zoëte en innige: „*O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria!*" werd aangeheven, toen kon ik mij niet meer inhouden. Ik begon te weenen, te snikken — ik gevoelde mij zoo ellendig, zoo grenzeloos ongelukkig, dat ik verlangde te sterven. Alle vrede was van mij geweken; het scheen mij toe, alsof ik uitgestooten, van iedereen verlaten was. Met geweld snakte mijn hart naar Dengene, die het geschapen had

dat men er uit ziet, dat er alleen in 't hollandsch op die scholen, — en op de anderen, — wordt onderwezen, en ten andere omdat 't papiëmentsch zoo druk onder de bevolking, — en vaak andere klassen der maatschappij,— wordt gesproken, dat het veel moeite kost en, beleid eischt, om de kinderen van 't land er toe te brengen in 't hollandsch te denken en zich er in uit te drukken. Dikwijls moeten de leeraren zich dan ook in de landstaal uiten, om goed begrepen te worden. Dat dit op genoemde scholen blijkbaar niet noodig is, is een goed teeken.

Slechts een kleine aanvulling blijkt hier noodzakelijk. Het *Koloniale Weekblad* KON niet weten, omdat wij het niet meldden, dat de *plechtige* prijsuitdeeling slechts plaats heeft in de hoogste klasse. Slechts hiervoor geldt dus ook de opmerking, dat er uitsluitend hollandsch gesproken werd, wat inderdaad bewondering verdient.

De kinderen, immers, die deze scholen bezoeken zijn bijna nergens dan op school in de gelegenheid hollandsch te spreken, de meer gegoeden spreken of minstens hooren het ook thuis. Vandaar dat voor de lagere klassen het papiëmentsch het eenig hulpmiddel is om de kinderen iets te leeren. Men kan daar slechts beginnen met zeer veel moeite het hollandsch te onderwijzen, door vertalen en lezen.

— *De Maasbode* No. 7614 heeft het ingezonden stuk van dr. A. DE MAAK voorkomende in ons blad No. 937, waarin een aanmerking werd gemaakt naar aanleiding van het ingezonden schrijven aan "De Maasbode": *Uit onze West*, overgenomen en voegt er tevens een bemerking bij, welke wij meenen bekend te mogen maken:

O. i. verliest dr. de Maak een essentiëel onderscheid bij zijne vergelijking uit het oog. Het voorstel om officieren van gezondheid voor de bewuste eilanden aan te wijzen, is eerst gedaan, nadat het gebleken was, dat burgerartsen zich er niet wilden vestigen.

Dit voorstel is even rationeel, als wanneer de regeering, indien geen civiele gezaghebbers te vinden waren, militaire met *hetzelfde* totaal-inkomen aanwees.

Indien de kwestie echter werkelijk te regelen is met salarisverhooging, zie men daar niet tegen op, al is het ons niet duidelijk, waarom burgerlijke ambtenaren „voor hetzelfde werk" hooger zouden moeten bezoldigd worden dan militaire. [We veronderstellen natuurlijk, dat het *totaal* tractement van den aangewezen off. v. gez. evenveel zou bedragen als het gemiddeld inkomen van den aan te stellen civielen arts.

Beter militaire artsen en militaire gezaghebbers dan in het geheel geen.

Het belang der bevolking, die dringend behoefte heeft aan geneeskundige hulp, moet hier ten slotte den doorslag geven.

—Het verheugde ons zeer gisteren in *El Imparcial* de openhartige verklaring te lezen, dat het aangehaalde voorbeeld van de subsidie der bijzondere scholen, slechts als *voorbeeld* moest genomen worden ter opheldering van de stelling door genoemden collega verdedigd: „dat de Koloniale Raad een corporatie is van weinig gewicht." Geenszins, zoo verklaarde onze geachte collega, wilde hij hiermede beweren, dat deze subsidie, afgestemd door den Kolonialen Raad en weder toegestaan door den Minister, onbillijk was; slechts meende hij door een bekend feit zijn meening duidelijk toe te lichten.

Zeer terecht dunkt ons echter de opmerking van *La Cruz*, dat waar het Moederland mede betaalt het ook recht van spreken heeft en tevens meenen wij, dat geenzins de bewering juist is, dat de Koloniale Raad is van weinig beteekenis, omdat hij niet *volkomen onafhankelijk* is van het hoofdbestuur.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Officieele berichten.

Bij Koninklijk Besluit, dd. 16 December 1901, No. 45, is, met ingang van 1°. Maart 1902:

1°. Aan den heer J. MOLLER, Gezaghebber van St. Martin N. G., op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend, onder dankbetuiging voor zijne langdurige aan den Lande bewezen diensten.

2°. De Heer A. J. C. BROUWER, Gezaghebber van St. Eustatius benoemd tot Gezaghebber van St. Martin N. G.

* *

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 27 Januari 1902, No. 72, is de Heer Mr. J. B. GORSIRA, lid van het Hof van Justitie in deze kolonie, voor den tijd van twee jaren, van en met den 29n. dezer maand tot en met den 28n. Januari 1904, benoemd tot rechter-commissaris, belast met de instructie van strafzaken bij voormeld Hof.

* *

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 29 Jaunuari 1902, No. 77, is de waarneming van de betrekking van Gezaghebber van St. Eustatius, met ingang van 1°. Maart 1902, tijdelijk opgedragen aan den Heer T. G. GROEBE, landraad op St. Eustatius.

Havennieuws.

Zondagmorgen 26 Jan. keerde de Gouverneur alhier terug in gezelschap der heeren, die met ZHEG. de reis naar de Bovenwindsche eilanden gemaakt hebben. De Gouverneur keerde alhier terug met de paket *Gouverneur van den Brandhof*, terwijl professor WENT zijn reis voortzette aan boord van H. Ms. *Sommelsdijk*.

— Plaatsgebrek verhindert ons de beschrijving van de inspectiereis op St. Martin, welwillend ons toegezonden, deze week op te nemen.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Carlos Dominquez, Waquin Escopin, Felipe P. Jansen, Rev. Father D. Cors, Etesse Monsanto, Maria J. E. Prince y hermana, Isolina Pietersz, Fia Quechi, Rafael Senior, Philip Jansen (aang:)

Niet voor bestelling of verzending vatbaar de volgende drukwerken geadresseerd: C. Z. de Haseth & Echtgenoote, P. C. Gorsira & familie, Ludovico Monsanto & familia, Benjamin Henriquez & familia, Aruba.

Aruba.

Men schrijft ons uit Aruba:

Het arme boerenvolk op *de Noord* is zeer ontevreden en niet zonder reden, wijl men aldaar wederom een stuk gouvernementsgrond van 40 hectare aan het afbakenen is voor één persoon in de stad, die al deze gronden heeft aangevraagd om ze ten zijnen voordeel te ontginnen of te bebouwen.

De laatste tijden zijn er zooveel groote stukken grond aan particulieren afgestaan, dat er voor het arme volk van *de Noord* weldra geen hectare zal overblijven voor het weiden van hun vee.

Zeer moeilijk, bijna onmogelijk wordt het hierdoor voor de arme bevolking 2 of 3 hectare te huren, of te koopen om in hun eerste levensbehoefte te voorzien en tevens blijft er weinig weide over voor het vee.

Opdat deze laatste afbakening niet gevolgd worde door opmeting en overdracht, zijn er reeds vele boeren bij den Gezaghebber komen protesteeren. Wij hopen, dat het geschied zij met goed gevolg, opdat de rechtvaardigheid *billijk* worde toegepast.

Ingezonden Mededeelingen.

Buitenland.

Transvaal. — Lang heeft hij gerust, *de* vechtgeneraal maar hij is dan nu ook uitgeslapen.

Vóór het Kerstfeest kwam het bericht van zijn gevecht met Dartnell, thans is 't eerste bericht, wat ons bereikt, alweer een gevecht De Wet en een goed gevecht ook.

Kitchener seinde 27 Dec. uit Johannesburg:

Generaal Rundle meldt dat de Wet den 24sten aan het hoofd van een groot aantal Boeren het kamp van Firman te Tweefontein stormenderhand heeft genomen. *Ik vrees dat de verliezen aanzienlijk zijn.* De troepen onder Firman bestonden uit 4 compagnieën yeomanry met een veldstuk en een automatisch kanon en bewaakten de blokhuis-linie van Harrismith naar Bethlehem. *Twee* compagnieën lichte ruiterij zijn vertrokken om De Wet te vervolgen.

„Ik vrees, dat de verliezen aanzienlijk zijn." Dat is de meest on-

---

voor zich: de genade Gods werkte en arbeidde in mij met haren onwederstaanbaren en toch zoo oneindig zachten aandrang. Ik wist geen raad meer ik wierp mij op den steenen vloer, stak beide handen uit en riep overluid, zoodat het in de thans weder stil geworden kapel weergalmde: „Ja, o God, Gij hebt mij voor U geschapen, en mijn hart vindt geen rust, totdat het rust in U!"

„En toen begon ik te bidden, tot God te smeeken, te roepen — ik weet niet wat ik zeide en bad, maar het deed mij onuitsprekelijk goed, mijn hart te kunnen uitstorten voor God. Gelijk wanneer een dijk doorgebroken is, de wateren met alle macht daarover heen stroomen, zoo ook werd het mij lichter om het hart, toen ik beden en vergiffenis, berouw en liefde, geloof en vertrouwen sprak, beleed, stamelde. Ik weet niet, hoe lang ik in dien toestand daar bleef.

„Toen ik opstond en langzaam weder tot mij zelve kwam, was mijn gemoed verruimd. Ik besefte nu ook duidelijk, dat ik nu veranderen moest van leven.

„Maar wat te doen, hoe zulks aan te vangen?

„Toen ik uit de kapel trad, stond daar een oud vrouwtje, die mij om een aalmoes vroeg. Ik gaf haar die, Dankbaar zeide zij: „O, goede juffrouw, als gij nog wat te missen hebt, geeft het dan aan de nonnen, zij zijn zoo arm als ik; de honger kijkt haar uit de oogen!"

„Ik was geholpen.

„Ik ging naar de poort, belde aan en gaf mijn gevulde beurs aan de kloostervrouw, die opende. Bijna verbluft nam zij haar aan, terwijl ik gejaagd tot haar zeide: „Zoudt gij niet voor mij willen bidden?"

„O zeker, wij zullen te zamen nog heden eene novene voor u beginnen."

„Alsnu scheidden wij. Het gebed der nonnen heeft voltooid, wat de blik des priesters met Gods genade had begonnen. Ik keerde tot God terug. Ik vertrok naar Riedenburg, bleef daar een maand, hield eene retraite, stelde een christelijke dagorde op, legde een generale biecht af en ontving met eene blijdschap, die ik niet beschrijven kan, de heilige communie.

„Het was de vreugdevolle, heerlijke geboortedag van mijn nieuw leven!"

„Sedert dien tijd bleef ik standvastig. En nu, dierbare dochter, ik betuig voor God en u: de zaligste stonden mijns levens waren die, waarop ik in mij zelve keerde, de uren van eenzaam gebed en der heilige communie. Ook gij zult het ondervinden; ik wensch u geluk er mede en beveel en vermaan u in den naam van God en als moeder, dat gij bidt en niet ophoudt met bidden, dan voorspel ik u ook alle geluk en den rijksten zegen. Want er bestaat geen waarheid, meer waar, dan deze, die de grondslag is der andere en welke luidt:

„Gij hebt, o God, ons hart voor U geschapen, en het is onrustig, totdat het rust in U!"

gunstige tijding die Kitchener omtrent een gevecht kan geven. Nog ongunstiger dan wanneer hij zegt: „de verliezen zijn aanzienlijk." In 't eerste geval toch weet hij er niets van, heeft hij niet de minste verbinding met zijn eigen troepen, zijn deze geheel in de macht van den vijand. De kanonnen dus ook en de geweren en de paarden.

Vermakelijk is, dat de opperbevelhebber twee compagnieën stuurt ter vervolging van een macht, die vier compagnieën wist gevangen te nemen.

De Wet was dus niet zoo erg geschrokken toen Dartnell hem enkele dagen geleden „verdreef". Dartnell zelf daarentegen is wel optimistisch geweest, wat zijn verliezen betrof: De eerste opgaaf luidde 1 gesneuveld, 2 officieren en 10 minderen gewond.

Maar tegelijk vermeldde de verliezenlijst in plaats van twee: vier officieren, die gewond worden.

Bij Damants gevecht tegen Botha zijn ook de gesneuvelden met 1 officier en 9 man, de gewonden met 2 officieren en 17 man *vermeerderd*. En dat reeds vóór Kerstmis.

Daarbij is van gewicht dat de artillerie zooveel verliezen heeft geleden, 5 man gesneuveld en 1 officier en 6 man gewond van de veldartillerie, 1 officier en 3 man gesneuveld van de pompomveldartillerie en 1 man gewond van de rijdende artillerie.

Zelfs de militaire deskundige van *Daily News* maakt daaruit op, dat de over de Wilgenrivier gedreven Boeren de kanonnen meegenomen hebben.

De mannen van Britz, die Spens een deel van zijn troepen ontnamen, worden door Bernett Burleigh als 500 in getal opgegeven.

Maar volgens dezen berichtgever worden de Boeren, die Spens zoo toetakelden, thans vervolgd door...... Spens zelven.

Het wemelt nu plotseling overal van Boeren: Een macht staat bij Vrijheid, het Utrecht-commando staat op een plaats die niet genoemd wordt, maar is er in elk geval en het Piet-Retief-commando staat deels bij Pivaarivier, deels bij Wakkestroom.

Ook bij Charlestown in Natal zijn Boeren gezien en — veeg teeken — er rijden gepantserde treinen.

Nog een ongeval, dat we haast zouden vergeten, is geschied.

Den 20sten kwamen 25 man van Crabbe's en Wyndham's colonnes te Elisabethfontein, 30 K.M. ten N. van Clanwilliam in gevecht met 200 Boeren onder Smith. Eenige wagens van Crabbe's colonne waren nl. wegens uitputting van de muilezels achtergebleven.

De verliezen der Engelschen waren 3 dooden en 10 gewonden.

De censor is zoo dom geweest, hier zijn gewone pleister op te leggen: „De Boeren werden teruggedreven." 200 Boeren verdreven door de .... 12 Engelschen, die nog over waren. 't Is sterk.

Per bizondere gelegenheid zijn in Europa gekomen officieele brieven van den Boerengeneraal Kemp, waaruit blijkt, dat een gewonde Boer, die in een huis was neergelegd, door de Engelschen er uit is gehaald en dat deze op hem, gewond neerliggende, nog twee schoten losten, waaraan hij stierf.

Een antwoord op de beschuldigingen van Boerenwreedheid.

De *Leipziger Neusten Nachrichten* bevat een brief van president Steyn aan een particulier geschreven, eenige weken geleden. De president slaat er een hoopvollen toon in aan. De toestand is ongemeen gunstig voor de Boeren. Hij noch de andere aanvoerders dachten er aan een duim breed gronds, laat staan hun onafhankelijkheid prijs te geven. Oorlog met Engeland zou er nog geslachten aaneen zijn, want in Transvaal ligt het goud onder elken steen, en de Engelschen zouden niet rusten voor zij dat hadden. De president is van zins, te vechten tot het eind, niet gelijk men een jaar geleden dacht, tot het bittere eind, maar *tot een gelukkig eind.*

—Over Tafelkop, waar *Herman* Botha de Boerenaanvoerder was, een nieuwe Kritzinger blijkbaar, is nog een telegram gekomen, van groot belang tot kennis van den toestand.

De Engelschen hadden pas twee schoten kunnen doen, toen Boeren die vee hoedden, dat in den steek lieten, en oversaagd naar de Britsche stelling galoppeerden. Deze Boeren openden toen een overstelpend vuur op de artilleristen, terwijl een andere troep, 150 man sterk, die in een hinderlaag had gelegen, die stelling op zijde onder vuur nam. Van de verdedigers sneuvelden er een groot aantal bij de eerste salvo's, maar de overledenen bleven hardnekkig doorvechten totdat de Boeren de positie vermeesterden.

De Engelschen maakten hun kanonnen onbruikbaar. Van de 95 man die aan den Engelschen kant aan het gevecht deelnamen, werden er 75 gedood of gewond. De Boeren verloren commandant Van der Merwe en 30 man aan dooden. Talrijke troepen onverzoenlijke Boeren, onder M. Botha, Meintjes, Taljaard, Steenkamp en Bucknill liggen thans in hinderlaag om de Engelschen te kunnen verrassen.

Een particulier telegram meldt, over den aanval van De Wet, dat deze te voren twee blokhuizen had genomen. Kolonel Simons had 600 man onder zijn bevel, waarvan er 100 dood en gewond vielen. De kanonnen werden door de Boeren meegenomen.

Omtrent de colonne–Spens verneemt de *Times:*

De Engelschen, 200 man sterk, verlieten hun kamp in den nacht van 18 December, om een Boeren-hoeve te verrassen. Op de plaats van hunne bestemming aankomende, vonden zij de hoeve ontruimd, maar zagen een zestal Boeren op een naburige rotskam. De Engelschen joegen den vijand na, die zich achtereenvolgens naar verschillende rotskammen terugtrok. Er werd daarop halt gemaakt, want de manschappen waren den ganschen nacht op de been geweest.

De derde compagnie, die het verst vooruitgetrokken was, zag een troep mannen naderen, in Khaki gekleed en in sectiën oprukkende met de officieren in het front. In de meening, dat het Engelschen waren, liet men hen tot op korten afstand naderen. Voordat de misslag ontdekt werd kwamen de Boeren in een woedenden aanval aanstormen. De compagnie werd terstond overhoop gereden. De tweede compagnie deelde bijna hetzelfde lot, maar slaagde er in zich te herzamelen. De eerste compagnie, die wat meer naar achteren was, kon zich terugtrekken. De vierde compagnie leed weinig verliezen.

Botha zou den 20sten getracht hebben De Wet versterkingen te zenden, maar daarin door een blokhuizenlinie verhinderd zijn. Het is niet duidelijk, waarom De Wet, die volgens *Central News* nu al 2700 man heeft, nog versterkingen behoeft.

Merkwaardig is dit bericht:

Aan de *Standard* wordt uit Pretoria van 31 December gemeld, dat 200 Boeren een strooptocht over de grens Swaziland hebben gedaan en Inkoni-kraal, de residentie van de Swazikoningin, hebben aangevallen. De inboorlingen *boden slechts met weerzin tegenstand* en velen werden gedood.

—De *Standard* verneemt uit Pretoria van 31 Dec:

Uit de nadere bizonderheden omtrent het gevecht bij Tweefontein blijkt, dat de troepen, die gestationeerd waren op de kam van den rots, verrast en gedood werden, maar dat er geen schot gelost werd, voordat de Boeren gereed waren om van den top naar beneden te snellen en zich te werpen op het slapende kamp. Eenige losse schoten en eenig geschreeuw wekten de soldaten spoedig; maar inmiddels waren tal van Boeren reeds binnen de liniën, die de manschappen van de Yeomanry neerstaken met hunne eigen bajonetten en het piket afmaakten. Majoor Williams leidde de verdediging totdat hij viel, veertienmaal gewond. Gedurende eenigen tijd werd het gevecht voortgezet; maar het overstelpende aantal van den vijand was oorzaak, dat er geen sprake was van eene verdediging, die iets kon uitrichten.

Generaal Elliot was later gedurende twee in dagen gevecht met De Wet; maar aan deze schermutselingen zonder uitwerking kwam Zondag een einde ten Noord–Oosten van Lindley, toen de commando's zich verdeelden en zoo de verdere vervolging verijdelden.

Verder verneemt de *Standard,* dat volgens de laatste berichten uit Swaziland de Boeren er niet in zijn geslaagd de kraal van de koningin door te breken. De Swazi's waren besloten verdere schendingen van hunne grens te voorkomen; eene sterke macht observeerde het commando bij Darkton. Eenige verspieders, behoorende tot strijdmacht, waren met de Boeren in gevecht en verscheidenen van hen werden gedood.

Bekendmaking.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1° Januari 1899 t|m 30 Juni 1899, onder N° 6605 I t|m N°. 1669 K, zal plaats hebben op Donderdag den 6n- Februari a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 30sten Januari 1902.

De Voorzitter,
A. JESURUN.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1902.	Zulia	Caracas	Marcb.	Philad.	Zulia	Caracas
Vertrekt van NEW-YORK..........	Jan. 4	Jan. 11	Jan. 18	Jan. 25	Feb. 1	Feb. 8
Komt aan te SAN JUAN..........		16		30		13
Vertrekt van „		17		31		14
Doet CURAÇAO aan..........		19		Feb. 2		16
Komt aan te LA GUAIRA..........	11	20	25	3	8	17
Vertrekt van „	12	22	26	5	9	19
Komt aan te PTO. CABELLO..........		23		6		20
Vertrekt van „		24		7		21
Komt aan te CURAÇAO..........	13	25	27	8	10	22
Vertrekt van „	20	26	Feb. 3	13	17	23
Doet LA GUAIRA aan..........		27		16		24
„ PONCE „	22				19	
„ SAN JUAN „		29	5	12		26
Komt aan te NEW-YORK..........	28	Feb. 3	11	16	25	Maart 3

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Zulia	Merida	Marcb.	Merida	Zulia	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Jaa. 13	Jan. 20	Jan. 27	Feb. 3	Feb. 10	Feb. 17
Komt aan te MARACAIBO..........	14	21	28	4	11	18
Vertrekt van „	18	24	Feb. 1	7	15	21
Komt aan te CURAÇAO..........	19	25	2	8	16	22